

Lumina

Foaie săptămânală pe 1 or.

On. Red. «Asociațiunea»

Loco (str. Șaguna 6)

PREȚUL ABONAMENTULUI:	
Pe un an	Lei 55.—
Pe o jumătate de an	30.—
Pentru străinătate	100.—
Pentru America pe un an	dolari 2.—
— Un număr 1 Leu. —	

REDAȚIA și ADMINISTRAȚIA:
Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor: Preotul IOSIF TRIFA.

ANUNȚURI

Trimiso la administrația din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL ANUNȚELOR:

Un șir mărunț 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Prefacerea vechilor școale.

S'a pornit din nou mișcare pentru statificarea școalelor. O seamă de învățători nici nu vreau să mai audă de amestecul Bisericii în rosturile Școlii. Nu vreau să mai vadă preoții interesându-se de bunul mers al învățământului, și să le dea tot sprijinul lor.

Nu vreau să mai știe, că poporul are drept să pretinză, să se fie prelegerile regulat și copiii lor să fie conduși la biserică, să învețe rugăciunile și să cunoască legile lui Dumnezeu și rânduielile Bisericii.

Unii învățători socotesc, că sunt în robie, în școala confesională, și din această robie vreau să scape cu orice preț.

Ei vreau să aibă un singur stăpân: pe revizorul școlar, care-l numește și-l controlează, și e — cred dânșii — mai lesne să mulțamești un singur om — pe dl revizor — decât și comitetul parohial și sinodul și directorul școlar, pe protopopul și Consistorul.

Și când școala ar fi de stat — zic ei —: Oamenii n'ar mai da nimic pentru școală, nici lemne, nici reparații, nici rechizite școlare; — toate le-ar face Domnul Ministru dela București, care bagă mâna în lada țării și plătește, — și toate ies bine, cât ai bate în palmi!

Această năroadă vorbă s'a stărnit de undeva, a fost întărită de o seamă de învățători și în multe sate s'au nămănit oamenii și nu mai vreau să mai pue mâna pe nimic.

Mai ales cari n'au copii.

Și s'au derăpănat școlile, învățătorii au fost strămutați, după placul revizorilor, și aceștia s'au amestecat în daraveri politice, după porunca, venită de sus, iar copiii oamenilor s'au sălbătăcit.

Din 12 luni ale anului, jumătate nu e școală, nu sunt prelegeri, e vacanță sau învățătorul concediat. Iar plata vine dela Stat și nu se întreabă câți analfabeți sunt în sat, câți copii hoinăresc și cresc cu lumina minții stinsă.

Pentru multă lume, care nu ne cunoaște, școala confesională ar fi un fel de incurcă-vreme, unde se învață ocinașele, numărul și iscălitura omului.

Școala confesională e cea mai bună școală, pentru susținerea căneia ne-am dat bucătura dela gură. Și greșesc acei învățători cari o clevesc. Ei sunt niște oameni lipsiți de recunoștință.

In școală nu poate să lipsească rugăciunile și creșterea religioasă. Și nu poate fi crescător, acela care nu iubeste Biserica și rânduielile ei.

Statificarea școlii, ca oamenii să nu mai dea nimic, să n'aibă drept a controla bunul mers al școlii, să n'aibă drept la alegerea învățătorului, iar acesta să nu mai învețe religia — este o cerință, pe care nu o pot împlini credincioșii noștri, cari s'au străduit de au zidit școlile și le-au apărut ca pe ochii din cap.

Iar dacă și pentru școlile statificate trebuie să jerttească poporul bani și să dea îngrijire, atunci — vor con-

tinua să dea, ce au dat și până acum și vor avea dreptul principal al alegerii învățătorului și al creșterii copiilor în legea noastră creștinească.

Scriem acestea ca să răspundem scrisorilor, cari ne cer sfatul înainte de a da Statului școala confesională.

Dar școala nu o pot da statului, nici dacă s'ar învoi tot satul, căci ea e a Bisericii și nu poate acest rând de oameni să vândă ce au moștenit dela înaintași. Congresul național-bisericesc a hotărât păstrarea școlii confesionale în întreaga mitropolie. Unde nu e școală confesională Statul are ocazie să înființeze școală de stat.

O STEA S'A STINS.

Când apune: „Gazeta Transilvaniei“.

Incetează de a mai apare la Brașov vestita: «Gazeta Transilvaniei». Se numia la început: «Foaia pentru minte, inimă și literatură» și a fost stâlpul de foc, care a luminat cărările noastre în zilele de urgie, de luptă, de suferință și de învingere. Răspânda o solie: *Să te închini culturii naționale și să-ți faci datoria deplină de om cinstit* fără să cauți în dreapta ori în stânga după răsplata lumii.

Dela Gheorghe Barițiu și frații Murășeni, s'au rânduit la această foaie ca la o strană sfântă cei mai buni fii ai Ardealului, cari înmuiau condeii în cerneală și scriau cu sângele inimii și slovele lor aprindeau focul în suflete.

Marii dascăli ai liceului din Brașov au strecurat untul de lemn al credinții în isbânda idealului și-au răspândit lumina minții și focul inimii în paginile Gazetei. Ceeace a fost Brașovul n'a ajuns să fie al doilea centru dela noi.

La «Gazeta Transilvaniei» veneau numai apostolii, cu crezuri respicate, cari se atingeau de pământ să-l sfințească.

A avut și zile mari în luptele naționale. Dar cătră bătrânețe, și-a uitat ce a fost în tinerețe.

Ajunsese o gazetă de partid, rea de clanță și cu venin în vorbă!

Mulți și-au zis, că din ce a fost, n'a mai rămas decât: numele, și că ea murise de mult.

Un Gheorghe Barițiu, dacă ar fi ajuns aceste zile, ar fi aruncat în coșul redacțional toate falnicele articole cu cari se repezea această gazetă asupra bărbaților mari de azi. Până

și după marele apostol al neamului dl Nicolae Iorga a aruncat vorbe de mahalagioaică.

S'ar fi cătrănit Gheorghe Barițiu cetind ce simțeminte se cuprind în Gazetă în ziua mare a încoronării primului Rege român la Alba-Iulia.

«Gazeta Transilvaniei» aleasă și mare înainte, când era granița în dosul redacției, a devenit mică după ce granițele au fugit la Dunăre.

În loc să-și ia aripi largi și să se ridice peste toate gazetele din București, la care să scrie și să îndrume oameni întregi, cari sunt mai mari decât pot să-i cuprindă un partid politic, la al căror scris să ne ducem cu evlavie și după un secol — a ajuns o gazetă ca toate celelalte și mai slabă decât foarte multe.

Nenorocirea noastră e că n'avem decât o gazetă guvernamentală, a partidului dela cărmă și toate celelalte gazete de opoziție, cari critică tot, defaimă și hulesc tot ce avem sfânt și bun, ca și când am fi cea mai decăzută nație de pe fața pământului. Iar străinii duc vorba noastră mai departe și suntem scăzuți în fața lumii și desbinați și învrăjbiți ca niște fiare la pradă prin cei codri sălbatici.

Nu mai avem foi pentru minte, inimă și ideal, ci foi cari mint, rănesc inima și înjosesc toate idealele.

Dar la urma urmelor nu foile sunt de vină. Ele sunt oglinda vremii și a oamenilor.

Dacă oamenii sunt cum sunt — nu e de vină oglinda, că-i arată mici la suflet și mari la patimi, și chiar așa, cum n'ar trebui să fie suflet de român.

Poveste.

Intr'o țară departe erau obiceiuri ciudate.

Când rămăneau fără cârmuire se adunau într'o câmpie, aruncau o cunună în sus și pe capul căruia cădea cununa, acela stăpâna.

Și chiar se întâmplase să n'aibă conducător și curgeau ca ploaia din toate părțile, la locul de alegere.

Doi inși au pornit pe urmă.

Un om sărac și cu porcarul satului.

— Plecăm și noi?

— Să mergem, ca să plinim legea!

Și pe drum vorbeau despre năcazurile lor.

Săracul: Să se întâmple una ca aceea: aș șterge darea omului sărac și celui cu casă grea i-aș da ajutor din lada țării și toate mijloacile...

Dar porcarul: — Nu, aș pune dare pe vii și pe morți și i-aș căsni să le treacă poftete, că prea se îmbuibă unii iar alții rod la hrean.

La un izvor au poposit și au căutat după merinde. Și pe urmă hai, hai, prin zăduf.

Și cum se iviră, mulțimea le făcea cu mâna.

Repede se făcură cele îndatinate.

Unul aruncă cununa sus, sus și cade... pe capul porcarului.

Din mii de pepturi strigătul: vivat, dar unii se uitau lung și părea că li s'a oprit răsuflarea: — Ce va mai fi și asta!

Și l-au îmbrăcat cum e legea, și l-au dus în palatele luminoase. Și a început să domnească.

Venia unul cu o jalbă... îl înfunda în temniță. Se plângea de ocară și hula nedreaptă... îl smintea în bătai.

Pornia omul la judecată și muria iar judecata nu se isprăvia.

Nu mai cuteza nimenea să se plângă.

Și treburile țării mergeau prost și ca vai de loc.

Și pe taină s'au strâns niște oameni de inimă.

— Ce să ne facem, se prăpădește țara.

— Să iscodim, de unde este priloștitul și cine i-a fost prietin!

Și s'au dus la omul sărac din sat și i-au dus daruri și l-au rugat:

— Du-te și spune mai marelui că ne prăpădim și nu va mai avea peste cine să stăpânească!

Și a plecat omul și l-a cunoscut și i-a spus tot păsul din țară.

— Fiindcă am venit amândoi pe drum, nu te pedepsesc. Rămâi sfetnicul meu, dar să nu îndrăznești să mi te împotrivești vr'odată!

Tu te-ai lăudat să fii bun și blajin, eu să fiu rău și aspru. Dumnezeu a vrut să fiu eu și dacă ar fi crezut că țara e vrednică să aibă un om bun, cădea coroana pe capul tău!

Și era lacom după bani.

Și boierii țării au umplut un burduf de galbini și l-au îngropat într'o luncă pe unde făceau vânatoare cu stăpânitorul.

Și au spus sfetnicului tot lucrul și a eșit stăpânitorul la vânatoare, iar

la amezi a pus masa chiar pe locul unde era îngropată comoara.

Și când se ospătau mesenii și cântau muzicile, face semn sfetnicul să tacă și zice:

— O pasere spune că stăpânul nostru e atât de norocos și sub picioarele lui e o comoară!

— Cum, tu pricepi glasul paserilor?

— Da?

Și deteră la o parte masa, săpară și scoaseră burduful.

Și s'a bucurat stăpânitorul și a ridicat pe sfetnic la vază mare.

Și n'a trecut mult și zice stăpânitorul: Să mergem la vânătoare!

— Să mergem! Și eară la pădure.

Și la amiază, mâncări și beuturi și muzică.

Și cum se veseliau, zice stăpânitorul:

Liniște! Ce spun paserile, sfetnice?

— Hm, stăpâne. Sunt două prigori, una are feciorul și alta are o fată, și vreau să-i căsătorească, dar nu se ajung cu zestrea.

Mama fetei promise două județe de zestre, dar vrea mai mult mama feciorului.

— Îți dau și șapte județe din țară dacă mai ține mult această stăpânire, în care cel apăsător, cel nedreptățit n'au apărare la lege, iar cel drept e batjocorit și cel bun prigonit, dacă cel lacom nu se mai poate sătura.

Și s'a întristat fața stăpânului, și toată adunarea împreună. Iar sfetnicul cel șiret a pus mâna pe frânele țării, și a rămas țara a oamenilor și paserilor le-au rămas crângurile și pădurile să înveselească cu cântecele lor pe oamenii muncitori.

Tr. Scorobet.

Radici, croatul bunievaț sau: Din năcazurile Sârbilor.

Vrajba confesională din Ardeal dintre Uniți și Ortodocși e floare la ureche în comparație cu celele se petrec în Jugoslavia, unde partidele politice regionaliste amenință țara cu prăbușire.

Și pentruca să înțelegem obârșia năcazurilor din Jugoslavia, trebuie să arătăm că Impăratul dela Viena care învrăjbia neamurile ca să le poată stăpâni a rupt o seamă de Sârbi și i-a trecut la legea papistașă, numiți Bunievați.

Acești Bunievați au fost catolici deplin, iar nu numai pe jumătate, cum sunt frații noștri uniți. Greco-catolicismul e o corcitură, cari stă între Ortodoxie și între Papistașie.

Și li-e frică să se miște din loc. Dacă ar trece la papistașie, ar trebui să scoată cărțile românești de slujbă și să ție Liturgia latinește, ca Ungurii. Dar la aceasta nu se încumetă frații noștri.

Ca să nu se strice cu Papistașii, mulți preoți uniți se poartă după chipul preoților papistași, batjocoresc legea noastră, legea strămoșilor lor dinainte cu două sute de ani și în tot trecutul nostru de Domni creștinii de ai legii românești nu văd altceva decât neștiință, moravuri decăzute și ticăloșie călugărească. Această necuviință și blasfemie o numesc știință unită, ca să fericească neamul. La toate bârfele uniților cu cari se gudurau în fața Impăratului dela Beciu, și la toate greșelile lor și păcatele față de neam cum a fost și neparticiparea la încoronarea Regelui la Alba-Iulia, a răspuns odată pentru todeauna I. P. Sa Mitropolitul Nicolae în Casa țării și de aici încolo ne vedem de treabă și unii și alții, să nu mai sgândărim vechile rane.

Dar în Sârbia nebunia desbinării între poporul de aceeași limbă și sânge din pricina religiei deosebite e atât de mare încât Sârbii catolici sunt în stare să se lipească și la Unguri numai să nu fie sub o stăpânire cu frații lor ortodocși. Ura aceasta le-o strecoară preoții papistași bunievați, pe care par a-i imita o seamă de preoți uniți dela noi. Câte blasfemii scornească acei oameni ziși în slujba lui Dumnezeu împotriva ortodoxiei!

Și lumea proastă li crede căci omul plugar ori meseriaș n'are răgaz să cetească în istorie păcatele Papilor și ale iesuiților, de care s'au scârbit cei mai aproape fii ai Papii, iar Englezii și Nemții și Svedienii l-au închinat pe Papa și au eșit din biserică papistașă.

Partida care lucrează în contra Statului jugoslav e a catolicilor, cari au număr mare de membri în Dieta țării. În fruntea mulțimii e preoțimea bunievață și mireni de mare vază pe vremea ungurească.

Ei deocamdată vreau să se desfacă de Sârbia și să fie republică.

Nu s'au rușinat să atace pe Regina țării, fiica Regelui nostru, zicând Radici că țara cheltuește milioane pentru plimbările de plăcere ale Reginei. Pentru această necuviință era să fie închis. Fiindcă Ungaria e ca vai de ea și Austria e și mai amărâtă, Radici, plănuește o republică în legătură cu Italia.

Iată unde duce patima și orbirea confesională a unor preoți, cari pot năimi masa poporului de jos!

Până la un loc ne asemănăm dar ne deosebim, unde începe cumințenia poporului românesc și scâlcierea slavilor catolici.

A murit președintele Americii.

Joi spre Vineri, săptămâna trecută a murit președintele Harding al Statelor Unite, dintr'o înveninare pe urma mâncării de raci. Membrii familiei țin una că ar fi fost otrăvit de niște anarhiști ruși.

A fost un mare om și-a fost ca și Wilson, care s'a aruncat în războiu și i-a pus capăt. Acesta a chemat puterile mari să chibzuească dezarmarea, dar n'a fost ascultat. Atunci și-a adus aminte de înțeleptul sfat al unui fost președinte Monroe, care sfătuia: America să nu se amestece în daraverile altora.

De aceea a stat deoparte, iar politicienii din Europa se mulă din oraș în oraș cu sfătuirile și ce dreg azi, strică mâine, și vorbesc mereu de pace, iar pe taină se pândesc să se lovească.

În locul președintelui va sta până se împlinesc 4 ani vice președintele Calvin Coolidge, până în Noemvrie 1924.

Oastea noastră crește.

Domnule Redactor!

Eu notarul Știrbu Constantin dela primăria comunei Asnașenii-Mici, jud. Bălți, Basarabia, cetind tot mereu în gazeta «Lumina Satelor» și văzând că D-voastră luptați foarte mult pentru a îndepărta pe creștinii bisericii ortodoxe dela cele câteva păcate grele: beția, sudalma și vrajba, și a-i chema în armata și oastea Mântuitorului Isus Hristos, și văzând chiar în comuna mea, că între locuitori se întâmplă multe nenorociri din cauza beției. M'am bucurat foarte mult și m'am hotărât că de astăzi urăsc și eu aceste păcate și doresc a mă înscrie în fruntea armatei și oastei a Mântuitorului Isus Hristos.

Cum a primit Isus Hristos acei doi bani ai văduvei, așa vă rog pe D-voastră de a mă primi și pe mine în fruntea armatei și oastei D-voastră și a Mântuitorului Isus Hristos. Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Comuna Armășenii-Mici (Basarabia), la 28 Iulie 1923.

Notar Știrbu Constantin.

Pilda împăratului îndatoritor și a datornicului nemilostiv.¹

Frăția către alții o poți dovedi mai întâiu de toate, fiind *îngăduitor* și făcând altora tot ce dorești să-ți facă ție alții.

După ce Isus a arătat că cea dintâi datorie a creștinului este *iubirea către alții*, a lămurit pe ucenici, cum să-și arate această iubire, și cât de departe trebuie să meargă dragostea pentru alții.

Lămurirea a venit așa:

«Asemănatu s'a împărăția Ceriurilor omului împărat, carele a vrut să iee socoteală, slugilor sale. — Și începând el a lua socoteală, au adus la dânsul pe un datornic cu zece talanți.² Și neavând el să-i plătească, a poruncit domnul lui să-l vândă pe el, pe femeia lui, pe copii, și toate câte avea și să plătească. Deci căzând sluga aceea se închina lui zicând: Doamne, mai îngăduiește-mă pe mine, și-ți voi plăti ție tot. — Și milostivindu-se domnul slugii aceia, l-a slobozit pe dânsul, și i-a iertat lui și datoria.

Iar ieșind sluga aceea a aflat pe unul din soții săi, care era dator lui o sută de dinari; și apucându-l pe el îl sugruma zicând: plătește-mi ce-mi ești dator. — Deci căzând soful acela la picioarele lui, îl ruga pe dânsul, zicând, mai îngăduiește-mă pe mine, și-ți voi plăti. — Iar el n'a vrut; ci mergând l-a băgat în temniță.

Iar soții lui, văzând cele ce s'au făcut s'au întristat foarte, și venind au spus domnului lor toate cele ce s'au făcut.

Atunci chemându-l pe el domnul lui l-a zis: slugă vicleană! toată datoria aceea ți am iertat ție, pentru că m'ai rugat: dar ție nu ți se cădea să-ți fie milă de soful tău, precum și mie mi-a fost milă de tine? — Și mâniindu-se domnul lui l-a dat pe el muncitorilor, până ce va plăti toată datoria lui...

Așa și Tatăl meu cel Cereș va face vouă, de nu veți ierta fiecare fratelui său din inimile voastre greșele lor». (Matei, VIII, 23—35).

Înțelesul acestei pilde ce nu se poate mai lămurit: cu măsura cu care măsoară, cu aceeași și se măsoară în viață.

De pildă, ție nu ți place să te zorească cineva cu plata unei datorii, când ești la strâmtoare. Poți tu atunci să strâmtoarezi pe altul? Cât de mișel era servitorul care ceruse să i se ierte 10,000 de talanți (aproape 90 de milioane lei), iar el nu vrea să ierte datornicului său nici 90 de lei!

De aceea, ca o regulă sfântă de viață, Isus a spus un cuvânt de aur: *Precum vreți să vă faceți vouă oamenii, faceți și voi*

lor. Vrei îndurare dela alții, fii și tu îndurător. Vrei dreptate, fii și tu drept. Vrei să fii iubit, iubește și tu pe ceilalți... deoarece lumea este dreaptă: cum măsoară, așa-ți măsoară și ție.

Întrebarea e: dacă trebuie să iertăm, la ce mai sunt bune legile care pedepsesc? — Petru, în nedumerire, a și întrebat: *Doamne, de câteori va greși fratele meu și-i voi ierta lui? Au doară până în șapte ori?*

Isus îi răspunde: nu de 7, ci de 70 de ori câte 7.

Ce înseamnă asta?

Mântuitorul, văzând că Petru începe să numere de câteori iartă, adică se gândește să-și cântărească mila, vrea să-i dea o mare învățătură și-i spune: Nu număra, Petre! Îndurarea creștinului adevărat trebuie să fie nesfârșită. Adică, niciodată să nu țină pică pentru vorbele rele sau pentru orice altă vătămare adusă de cineva.

Însă asta nu însemnează că Isus desființează legile pentru pedepsirea vinovaților. Dovadă că servitorul cel nemilos e dat pe mâna oamenilor legii, «până ce va plăti toată datoria lui» și adăogă Isus: «Așa și tatăl meu cel cereș va face vouă, dacă nu veți ierta fiecare fratelui său».

Vorba «de 70 ori câte 7», are acest înțeles: Tu, creștine, iartă-l pe cel care ți-a greșit, oricât de mare ar fi vina lui și oricâteori ar repeta-o. Iartă-l pe păcătos, că destul este el de nenorocit, făcând ce-a făcut.

Dar, lângă iertarea nesfârșită, trebuie să vină și iubirea nesfârșită. Așadar, nu din răzbunare, ci din iubire pentru vinovat, pune-l în fața legii, ca să îngrijască judecătorii de mintea lui slăbănoagă sau bolnavă. Și, dupăcum doctorii strâng în spitale pe cei greu bolnavi, tot așa oamenii legii trebuie să despartă dintre oamenii de treabă pe cei care nu simt păcatul... până își vor da seama de îndreptare. Pedepsa, așadar, nu e răzbunare, ci *grijă* de vinovat. Și ca dovadă că e așa, se vede de acolo, că, dupăcum tu, creștine, ierți, totașa iartă și legea, când păcătosul dă semne de îndreptare. (Cărnuitorii tuturor țărilor, la zile mari, iartă de pedepse pe toți cei vindecați de păcat).

Așadar, creștinul trebuie să ierte totdeauna, căci a purta ură împotriva cuiva este o mare nenorocire pentru cel care urăște. Dar totdeauna e dator să ducă pe cel rătăcit în fața judecătorilor, să fie cercetat și pus pe calea îndreptării. — Mai ales că legea iartă pe cei care se îndreptează.

Cei patru sute erau învățătorii Sașilor veniți la cursuri de românește în Sibiu.

S'a făcut o liniște de biserică. Iar după isprăvirea cântării, întreaga seara am discutat cu cei din jurul meu: oaspeții civili și militari cari acum veniseră întâia dată în Transilvania, despre poporul sășesc. Fără să vrea ne-au făcut Sașii mult bine. S'au temut de noi și au ațâțat mânia Ungurilor împotriva noastră. Și s'ar fi aliat cu ori și cine — numai să ne împedecă a ajunge la dreptatea dumnezeiască. La înfăptuirea României mari n'au ajutat cu nimic, și au pus toate pedecile posibile și imposibile.

Ceice au trăit sub Unguri, apăsându-ne pe noi, se vor împăca cu situația. Ceice vor veni, după asta nu vor simți muștrări de conștiință. Opt sute de ani au trăit cu Ungurii și la un moment dat s'au lăpădat de ei și s'au alăturat la noi.

Ei au raiul pe pământ în Țara românească. Nicăiri în lumea întreagă sămânța germană nu trăește mai bine decât între noi. Alipirea față de Țară o pot exprima iubind Familia Regală și limba pe care o vorbesc 14 milioane de Români.

Învățătorii unguri cântă Trăiască Regele în mitropolia ortodoxă din Sibiu la ziua reginei: Sâmbătă la Doxologie a cântat imnul regal corul alcătuit din învățătorii și învățătoarele cari au venit la cursurile de limba română, cari se țin în Școala Normală: Andreiu Șaguna.

Ei cari au cântat în limba lor: *Dumnezeule, ocrotește pe Ungur*, cântă imnul nostru, în limba noastră, din dragostea ce o au pentru un Rege și o Regină în inima largă a cărora întra toate neamurile, cari au în acest pământ țărâna strămoșilor și dragostea de țară a celor de azi.

Serviciul militar în Belgia.

Senatul belgian a luat examinarea proiectului de lege votat de cameră, care fixează durata serviciului activ și obligațiunile militare pentru toți cetățenii.

Ministrul apărării naționale, a pronunțat un discurs în care apără proiectul guvernului împotriva socialiștilor cari susțin dogma de șase luni. Încheie discursul său spunând: «Pericolul războiului nu este prețuit îndeajuns, tot astfel și puterea Germaniei care constituie la porțile noastre un focar de ură; de fapt ea nu a desarmat deloc, a înarmat cadrele Schupo cu 4 milioane veterani, tineretul este educat pentru revanșe. Se spune că numai are material, noi știm numai ceea ce s'a distrus nu știm însă ce rămâne, căci controlul armamentelor a fost suprimat.

Cum umblă târgurile și negoajele.

Târgurile din săptămâna aceasta (după calendarul nou):

12 August: Bicaz, Corond, Merghindeal, Zerindul-mare. 13. Comloșul-mare (jud. Timiș), Vinga, Zărad. 14. Baia-mare, Frata, Jimborul-mare, Moldova-veche, Viștea-de-jos. 15. Câmpeni, Hațeg, Iliu, Sân-Paul, Șilimeghi, Teiuș. 16. Bistrița, Cisanădie, Orlat. 17. Ciacova. 18. Alțina.

Prețul (valuta) banilor a stat în săptămâna trecută așa:

1 dolar american	cu Lei	209.—
1 franc francez	" "	12.25
1 coroană cehă	" "	6.10
1 levă bulgară	" "	1.80
1 dinar sârbesc	" "	2.15
100 coroane ungurești	" "	—75
100 coroane austriace	" "	—29
100 mărci nemțești	" "	—04

Leul s'a ținut la 8 și jumătate centime franceze.

Două coruri cântând:

Trăiască Regele!

În inima omenească pare a fi o cameră la intrare, după care e cea obicinuită a traiului de toate zilele și a treia, pentru zile mari. La orice clipă simțim atragere pentru ceva, ceea ce mai târziu nu ne-ar produce plăcerea momentană. Și e sentimentul plăcerii, care ține cumpăna în viața noastră omenească. Și avem plăceri de zile mari, de serbătoare. Acestea se așează în camera cea aleasă a inimii omenești.

Pare că în această cameră s'au închis acele momente de plăcere, când am auzit cântându-se imnul *Trăiască Regele* de niște coruri puternice.

La banchetul dat de I. P. Sa Mitropolitul Nicolae în cinstea *Familiei Regale* la Sibiu cu ocazia serbărilor Șaguniane, s'a făcut liniște într'un moment. Oaspeții își îndreptează privirile spre galeria salei societății și văzură o ceată de 400 persoane bărbați cari s'au așezat în liniște acolo și au început să cânte: *Trăiască Regele* un cor disciplinat și voci rotunzite, cari lăsau să se distingă totuși câteva voci particulare de artiști.

¹ Din cartea: *Poți fi om deplin fără să fi creștin?* a Dnui S. Mehedini. Cartea scrie în fruntea ei această vorbă adâncă: Un om, ca și un popor, atâta prețuește, cât a înțeles din «Evanghelie».

² Talantul prețuia nouă mii de lei, iar dinarul 85 bani.

Gunoirea pământului.

Pământul nelucrat și negunoiț nu produce decât păduri și fânețe naturale. Pentru a obține pâine, trebuie să-l lucrăm și să-l gunoim. Dacă lucrăm pământul cum se cade, dacă înlocuim materiile hrănitoare (fertilizante) a plantelor scoase din pământ și duse de pe el cu recoltă prin aceea, că gunoim bine, vom avea și recolte multumitoare. Dar ce face agricultorul?

Mai mult se scoate decât se înapoiază.

Agricultorul redă pământului mai puțin decât duce de pe el cu recolta, căci nu tot ce se produce pe câmp se mănâncă în gospodăria aceea, deci nici nu ajunge tot în gunoi și în zeamă de bălăgar. O mare parte din cereale (bucate) mai de valoare, de pildă grâu, secară, ovăz, orz, porumb și alte se vând, deci se pierd pentru gospodăria aceea rămășițele lor, cari vor fi ajuns în gunoi. Afară de aceasta și din bucatele, din fânul și din paele, ce se consumă în aceeași gospodărie, numai o parte ajunge în gunoi, căci ele se mănâncă mai întâi de om sau animal, și numai materiile, de ce nu se folosesc aceștia, vin în bălegar și în zeamă de bălegar. Cealaltă parte și anume cele mai valoroase materii servesc în nutriția animalelor pentru formarea de carne, grăsime și lapte și așa mai departe, cari materii se pierd pentru gospodărie prin vânzarea de lapte, vite și porci îngrășați.

Dar și din gunoi se pierde atât în curte cât și pe drum spre câmp. În multe gospodării la noi nu se folosește zeama de bălegar ce se lasă să curgă, ceace încă e o mare pierdere.

Deci în nici un caz gunoiul nu poate să înlocuiască în întregime materiile extrase cu recolta, deci e totdeauna nevoie de îngrășăminte artificiale.

Ce materii trebuiesc înlocuite cu îngrășăminte artificiale?

Sunt în primul rând trei materii, de cari au nevoie plantele cultivate la noi: Nitrogen sau (Azot). În țara noastră se fabrică, un îngrășământ, care conține Nitrogen, și anume la Dicosământin și se chiamă: *Cianamidă de var*. A doua materie, *Suprafosfatul*, se fabrică la Brașov și al treilea, *Kali sau potasin* se aduce din Germania.

Aceste trei materii, dar de multeori și varul, trebuiesc să fie în pământ într-o măsură suficientă, ca să avem o recoltă bună, căci dacă lipsește unul dintre aceștia, sămânța nu va da roade bune. Așa cum de pildă cu o găleată (vadră) la care lipsește o singură doagă, nu putem scoate apa, nici nu vom putea scoate din pământ o recoltă, când lipsește o materie, de care e nevoie. Și mai departe dacă unul din aceste materii nu este în pământ în măsură necesară, recolta va fi mică, la fel cum nu putem scoate cu o găleată, la care o doagă e ruptă deasupra, atâta apă, decât cu o găleată, la care toate doagele sunt bune până sus.

Dar hrănirea plantelor s'ar compara și cu un lanț, care ar avea atâtea verigi câte materii cere planta pentru hrănirea ei. Dacă acum una din aceste verigi e prea subțire, lanțul se va rupe și dacă toate

celelalte verigi sunt tari. Așa cum țaria unui lanț depinde de țaria verigei celei mai slabe și mărimea recoltei depinde de materia aceea, care se găsește în pământ în măsura cea mai mică.

Cât trebuie să dăm la jugăr din aceste îngrășăminte?

La această întrebare e foarte greu de a răspunde, căci nu toate plantele, ce sămănăm, întrebunțează din aceste îngrășăminte aceeași cantitate. Peste tot putem spune că cerealele (bucatele) au o cerere mai mare după Suprafosfat, cartofii și sfecele de zahăr au nevoie de mult Kali, nutrețul și sfecele de nutreț dau recolte mult mai mari, dacă îngrășăm pământul cu un îngrășământ de Nitrogen, cum este la noi Cianamida de var. În cele mai multe cazuri însă plantele mulțumesc adaugirea de toate trei materiile aci amintite în mod rentabil prin o recoltă mult mai mare. Afară de aceasta cantitatea necesară din îngrășăminte artificiale la un jugăr depinde și de aceea că cum am gunoit pământul, căci cu cât am dat mai mult gunoi, cu atât se cere mai puțin din îngrășăminte artificiale. Dar nici cu cât de mult gunoi nu vom obține o recoltă așa mare, decât dacă vom întrebunța îngrășăminte artificiale.

Îngrășămintele artificiale au deci scopul de a produce aceea, ce gunoiul nu poate să facă, dar nici de cum să înlocuiască pe gunoi, care fiind produs în gospodăria proprie e mai puțin decât îngrășămintele artificiale. Și așa cum azi nu hrănim vitele noastre numai atât de slab, ca abia să trăească, ci le hrănim bine și cu nutrețuri concentrate (tărâțe, uruială de porumb și orz precum și ovăz) ca să ne dea lapte, carne, grăsime sau să le putem pune în jug sau ham, trebuie să dăm și plantelor nutrețuri concentrate (îngrășăminte artificiale) căci numai atunci ne vor aduce mari foloase.

Cum împrăștiem îngrășămintele artificiale.

Împrăștiatul se face mai bine cu anume mașini de împrăștiat, dintre cari se arată pentru noi ca cea mai bună una anume fabricată pentru Ardeal cu numele «Transylvania special». Dar în caz de nevoie împrăștiatul se face ca și sămănatul cu mâna, căci aceste îngrășăminte sunt în formă de praf.

Bucuros mai scriem în viitor despre această chestiune, arătând mai ales timpul potrivit pentru împrăștiere precum nevoile diferite ale plantelor noastre agricole în aceste îngrășăminte, dacă vedem că cetitorii noștri se interesează. Trebuie să amintesc însă la urmă, că recolta noastră nu prea bună de grâne, în acest an, are ca cauză între altele și prea puțină întrebunțare de îngrășăminte artificiale, deci sfătuim pe agricultorii noștri mai luminați de a încerca pe o mică parcelă de grâu de toamnă cu îngrășămintea artificială, ca să se convingă ei însuși de avantajele întrebunțării de îngrășăminte artificiale.

Să ne luăm ca pildă de urmărit confracții noștri sași din regiunea Brașovului.

I. S.

Năvălesc lăcustele în Delta Dunării.

— Câteva ore prin Ostrovul Boazul (regiunea Sf. Gheorghe). — Cum apar lăcustele. — Mijloace de combatere. —

De câțiva ani apar în Delta Dunării — și în special în regiunea brațului Sf. Gheorghe — numeroase lăcuste românești cari fac mari pagube sămănăturilor.

Am căutat să văd la fața locului, această periculoasă năvală și să asist la mijloacele de combatere, practice și lesnicioase de altfel, pe care le ia ministerul de domenii, ori de câte ori se constată prezența lăcustelor.

Din păpurișul înalt de pe malul brațului Sf. Gheorghe, la o bună distanță de Tulcea, apare ostrovul Boazul, unde anul acesta lăcustele au năvălit în mare număr.

Lotca se mișcă — prin flori de miozotis — cu greutate spre această regiune, unde vegetațiunile fiind tari fac drumul extrem de periculos.

Și cum ieși din păpuriș la o mică depărtare, se văd copiii de prin satele învecinate pornind cu săpălugi și casmale conduși de cei pricepuți la combaterea acestei insecte, spre regiunea invadată.

Acum se găsesc pe grinduri două stadii de larve. Un stadiu semnalat imediat după prima cojire și al doilea, mai înaintat.

Afară de aceasta se mai găsesc și în pământ, ouă neclocite și în parte cu plodul aproape dezvoltat. Astfel, că în curând o altă serie de lăcuste, va apare la suprafața pământului.

Măsurile de combatere.

Deoarece s'au constatat două stadii din viața lăcustelor, măsurile de combatere au fost împărțite în două.

Lăcustele fiind încă mici pe vetre (cuibare), au fost înconjurate cu șanțuri adânci de 70—90 cmt. adâncime. Iarba de pe această vatră se cosește, i se dă apoi foc, iar oamenii cari lucrează aci fac din urmă șgomot cu table, săpi, casmale, etc., și lăcustele înaintează spre șanț. Lăcustele mari cari pot să sară, își găsesc moartea în șanțuri, unde li se dă foc, iar după terminarea acestei lucrări, se revizuesc vetrele spre a fi apoi omorate și lăcustele, care apar în seria III-a.

Din cele constatate reese faptul, că dacă nu s'ar lua măsuri energice și rapide, lăcusta — dacă s'ar desvolta — ar emigra în alte regiuni, putând să strice culturile și fânețele de pe câmpii întinse.

Cine poate intra în America.

Cum se face imigrarea și cine sunt aceia cari cad sub cvota lunară.

Cu ziua de 30 Iunie s'a împlinit anul 1922/23 de imigrare și cu 1 Iulie s'a început anul 1923/24, ce va dura până la 30 Iunie 1924. În decursul acestui an nu pot intra decât atâția imigranți câți permite cvota fixată pentru fiecare națiune.

De pildă pentru România este fixată o cvotă de peste 7000 iar pentru Basarabia, separat, aproape 3000 (deoarece alipirea Basarabiei către România nu este recunoscută încă de Statele Unite). Acest număr se împarte în cinci părți egale pentru anul întreg.

Într-o lună nu pot intra decât atâția cât cad în una din aceste cinci părți egale. De pildă, dacă din România pot veni anual — să zicem, — 10,000 de imigranți, nu pot intra în America decât 2000 pe lună. Dacă acest număr este complectat și mai vin alții, în aceeași lună, ei vor fi deportați.

Cvota nu se referă la cetățenii americani, ori la imigranții naturalizați, nici la soțiile lor, dacă ele sunt cetățene americane. Aci trebuie să amintim că numai soțiile acelor imigranți încetățeniți sunt cetățene americane cari au primit diploma de încetățenire înainte de 22 Septembrie 1922. Dacă imigrantul a primit diploma de încetățenire după această dată, ori s'a căsătorit cu o cetățeană străină după această dată, atunci soția este considerată cetățeană străină în cazul că n'a primit și ea, în mod separat, încetățenirea.

Nu se referă cvota la copiii cetățenilor ori încetățeniților, — cari sunt sub etatea de 18 ani. Toate celelalte rudenii ale imigrantului încetățenit cad în cvotă.

Până ce cvota nu este împlinită, următoarele rudenii ale imigranților încetățeniți au preferință asupra celorlalți imigranți: soțiile, părinții, copiii sub etatea de 18 ani, frații și surorile. Tot aceeași preferință o au și rudele amintite ale acelor cari: a) și-au cerut încetățenirea, conform legilor Statelor Unite și b) acei cari au servit în armată ori în flota Statelor Unite în intervalul din 6 April 1917—11 Noembrie 1918.

La socotirea cvotei, autoritățile americane nu iau în considerare țara unde locuiește imigrantul, ci aceea în care s'a născut. De pildă, dacă un bărbat născut în Ungaria și acum locuiește în România, iar soția sa s'a născut în Franța, dar copiii lor s'au născut toți în București, atunci bărbatul va fi socotit în cvota ungarilor, soția în a francezilor și copiii vor fi socotiți în cvota românească.

Nu se socotesc în nici o cvotă următoarele persoane, cari au intrare liberă în America:

a) Diplomații, familiile, servitorii și ampoliații lor.

b) Străinii în trecere prin teritoriul Statelor Unite.

c) Străinii lăsați în mod legal în America, cari, mai târziu, călătoresc din un teritoriu american într-altul, prin un teritoriu străin. (De pildă: un străin, care vrea să plece din Cleveland la Insulele Filipine, dar trece prin Mexico).

d) Acei cari au venit în America ca turiști, ori oameni de afacere, însă această vizită nu poate dura mai mult decât 6 luni. În caz contrar, ei pot fi deportați.

e) Acei străini cari, înainte de a fi admiși în Statele Unite, au petrecut cel puțin cinci ani, — fără întrerupere, în: Canada, New Foundland, Cuba, Mexico, țările din America de sud și America centrală, ori pe una din insulele vecine, cari nu sunt la o distanță mai mare de pământul Statelor Unite decât insulele Bermuda;

f) Copii sub etatea de 18 ani ai cetățenilor americani;

g) Acei străini cari și-au părăsit Statele Unite decât pentru vizită, ceea ce nu poate trece peste 6 luni. Este important aceasta mai ales pentru acei cari vor să meargă în România, de pildă, cu gândul să-și vadă rudeniile, și apoi să se reîntoarcă. Dacă Românii americani (neîncetățeniți), pleacă în România, dar se reîntorc înainte de ce s'au împlinit 6 luni dela plecarea lor, — ei vor fi admiși în America fără nici o greutate, peste cvota legală, căci autoritățile americane li au pe toți însemnați. Dar dacă Românul neîncetățenit în America ar sta mai mult de 6 luni în România, — se va putea reîntoarce în America și peste cvota stabilită, dacă poate dovedi că el n'a avut de gând să-și piarză drepturile de încetățenire. Dar, în acest caz, această favoare nu se extinde asupra familiei lui, care poate fi deportată dacă cvota s'a împlinit;

h) Streinii cari au următoarele ocupații: artiști, actori cântăreți, profesori universitari, ori persoane cari au o ocupație ce este recunoscută ca ocupație intelectuală;

i) Servitorii cari sunt angajați, înainte de intrarea lor, la vre-un stăpân;

Străinii din cele din urmă trei categorii vor fi întrași în cvota regulată dacă nu e împlinită încă. Dar ei pot fi lăsați în America și peste cvotă, — în cazul că aceasta a fost umplută.

Știrile săptămânei.

Invățătorii minoritari (unguri) dela cursul de vară, organizat la Școala normală «Andrei Șaguna» Sâmbătă în 18 August a. c. la ora 8¹/₂ seara vor da un concert românesc în sala cea mare a prefecturii. Nu ne îndoim că publicul nostru participând la acest concert dat în favorul orfelinatului ortodox român va sprijini după cuviință producția aceasta prevestitoare de vremi nouă.

Se pregătește republica în Grecia. Guvernul englez are informațiuni sigure că în Grecia se pregătește introducerea unui regim republican, de care Venizelos n'ar fi strein.

Aviz. Elevii cari au făcut examenul de absolvire de pe clasa IV primară, dela școala primară urb. de stat din Sibiu, sunt încunoștințați, că-și pot ridica certificatele de absolvire numai în persoană, având a le subsemna. Ridicarea se face zilnic până în 20 August a. c. între orele 8—9 a. m. dela Direcțiunea școlii. *Diracțiunea.*

La Budapesta situația economică e disperată. Cercurile comerciale și financiare de aci sunt cuprinse de groază din pricina căderii coroanei. Scumpetea traiului în capitala Ungariei a ajuns la nebunie. Comisiunea pentru fixarea prețurilor a luat măsuri împotriva speculei.

Situația se gravează și din pricină că muncitorii au cerut sporirea salariilor, proporțional cu scumpetea.

Alimentele și obiectele de strictă necesitate au dispărut în mare parte de pe piață.

Diracțiunea Școlii de cântăreți bisericești din Sfânta Mănăstire Cozia aduce la cunoștință celor care doresc să se prezinte la examenul de admitere în această școală să înainteze cererile de înscriere însoțite de următoarele acte:

1. Certificat de absolvirea cursului primar complet; 2. Extrasul de naștere; 3. Certificatul de botez în religia creștină; 4. O dovadă de la parohul respectiv că elevul are purtări bune; 5. Actul de vaccinare; 6. Un certificat medical că elevul nu este atins de vre-o boală ereditară sau contagioasă.

Inscrierile se primesc la cancelaria școlii din (Mănăstire) până la 1 Septembrie st. n. când va începe și examenul de admitere.

Vor fi admiși toți candidații cari posedă auz muzical și voce elară; școala are internat și ateliere unde elevii pot să învețe și câte o meserie. *Dir. Protos: Măcescu.*

Ungurii, când cu sfatul dela Sinaia. Ungurii așa ziși «cari se deșteaptă» continuă a face o vie propagandă, ori de câte ori e un prilej pentru a-și afirma nedreptele lor cerințe.

Zilele acestea autoritățile noastre militare de la frontiera ungară au descoperit că Ungurii au împrăștiat în de comun acord cu guvernul lor — niște publicații în toate comunele de la frontiera română, spunând populației că în curând tratatele vor fi revizuite și Ungaria va reîntra în vechile ei teritorii.

Aceste manifeste se zice că au fost răspândite cu ocazia conferinței dela Sinaia.

Vânătoarea unui monstru de apă. Clubul pescarilor din Nebraska, America a luat toate măsurile pentru a pescui o dihanie care locuiește în apele lacului Alkali. Pescarii, cari au zărit animalul spun că el are un gât lung ca al girafei și măsoara 30 m. lungime.

Mai mulți excursioniști, cari au stat o noapte întreagă pe malul lacului Alkali, povestesc că dihania a eșit în zorii zilei din apă și a urmărit automobilul în care ei s'au refugiat. Animalul sufla ca o locomotivă.

Se crede că acest monstru e amfibiu și trăiește, într-o peșteră.

La fondul «Victor și Eugenia Tordășianu» pentru înzestrarea fetelor sărace, dar cu alipire către Reuniune, a binevoit a colecta vornicul Ioan Imbăruș suma de Lei 257 dela nuntașii tinerilor Nicolae Sădeanu cu Mărioara Imbăruș, nași fiind dl Constantin Banu, măestru curelar, cu dna. — Pentru prinos mulțumește: *G. Poponea*, prezident. *St. Duca*, secretar.

Un șofer moare de căldură în timp ce conducea mașina. Un automobil de pasageri care face drumul Iași-Bălți (Basarabia), a plecat cu 15 pasageri. Aproape de Ungheni, pasagerilor li s'a părut că șoferul a adormit și nu au dat nici o atenție acestui fapt. Din direcție opusă venea o altă mașină al cărui șofer făcea semnele disperate, ca automobilul să țină pe partea dreaptă a șoselei. Totuși, automobilul de pasageri a continuat să meargă pe partea stângă și fără a se ciocni cu celălalt, după puțin timp s'a oprit. Călătorii dându-se jos, au constatat că mașina a mers, fără a fi condusă de șofer, timp de aproape 20 minute, deoarece acesta era mort. Un medic ce se afla printre pasageri a declarat că moartea i a provenit din cauza căldurii.

Cutremurele din regiunea muntelui Căliman. În regiunea de Nord Vest a județului Suceava și anume în jurul muntelui Căliman, se simt neîncetate cutremure de pământ, însoțite de șgomote și huruituri adânci și ciudate, asemenea șgomotelor făcute de bucățile de metal ce se scurg într'un hambar adânc.

Sătenii din comunele situate în apropierea muntelui, temându-se de o catastrofă, s'au refugiat în comuna Broșteni.

În ultima vreme cutremurile și-au mai pierdut din tărie și se produc mai rar, însă șgomotele subpământene se aud mai deslușit și mai nădușit.

A V I Z.

Inscrierile pentru anul școlar 1923/4 la Școala de arte și meserii din Zlatna (de cioplit și tocit piatră) singura școală de acest fel în toată țara se vor face la 1—14 Septembrie.

Examenul de corigență se va ține în 15 Sept. ora 8 a. m., iar examenul de primire (concurs) pentru clasa I (din limba română și aritmetică) se va ține la 16 Sept. — În 20 Sept. se va publica orarul și celelalte dispoziții reglementare.—

Elevii începători își vor înainta cererile de primire timbrate adresate direcțiunii școlare și provăzute cu certificat de naștere, certificat școlar de pe cl. IV—VI primară și certificat de revaccinare, iar ceilalți elevi, cari au ceretat anul trecut școala noastră, vor prezenta numai certificatul școlar al ultimului an până la 15 Septembrie inclusiv.

Vârsta elevilor de cl. I trebuie să fie de cel puțin 12 ani și cel mult 15 ani. — Elevii săltori și săraci se pot împărtași de burse, pentru cari se înaintează direcțiunii școlare o cerere separată timbrată și provăzute cu certificat de naștere școlar și de paupertate adresată Min. Instrucțiunii până la 15 Septembrie inclusiv.

Elevii străini sunt obligați a locui în internatul școlii, unde vor fi bursieri, semi-bursieri și solvenți. Cererile timbrate și provăzute cu documentele prescrise pentru burse și cu certificatul medical de revaccinare și că elevul e deplin sănătos, adresate Ministerului Instrucțiunii, se vor prezenta Direcțiunii școlare la înscriere.

Uniforma este obligatorie pentru toți elevii.

Fiind cunoscută însemnătatea mare a meseriilor în viața omului părinții fac cel mai mare bine față de fii lor trimițându-i la școlile de meserii precum e și a noastră singură din toată țara. *Diracțiunea.*

Poșta Redacției.

Dlul Tr. Givulescu Arad. Vă rog să Vă adresați părintelui Sebastian Rusan în Vulcan la Petroșani, în chestia de care ne întrebați.

Sf. Sale Preotului bănățean. Pentru a trece în America, să te adresezi Consistorului din Sibiu, arătând destoinicia de a împlini postul de misionar.

Vizitați!

Prima piatrărie românească

unde se află Crucii și Monumente de tot soiul.

— Prețuri moderate. —

Cu stimă **IOAN CHIDU,**

măestru pietrar,
Sibiu, str. Podului 7/a
(lângă biserica gr.-cat.)

ATELIER SPECIAL DE PICTURI DE FIRME

precum și specialități de lustruire de mobile și binale în colori de uleu, lac și Email.

(63) 11—25 **N. Tălmăcean,**
Sibiu, strada Mitropoliei 30.

„LUMINA SATELOR“ iese acum în
10,300 de exemplare

și acum după ce a ajuns să fie răspândită și cunoscută în toată România întregită, este una din cele mai potrivite gazete și pentru

reclame și anunțuri

pe cari le publicăm cu taxe moderate. Rugăm și pe onoratele primării să ne ajute cu publicațiunile lor. Intrucât ni se vor spori anunțurile, vom putea scoate gazeta în 8 pag.

Mașini de scărmanat lână

cu HUCIURI sau cu LUPU și tot felul de mașini industriale și agricole.

Reparaturi și reconstrucțiuni de orice mașini se efectuează prompt și solid, cu prețuri moderate.

FURNISEAZĂ

CAROL F. WACHSMANN

fabrică de mașini industriale și agricole
SIBIIU, (119) 1-2
strada Plopilor Nr. 3.

Dr. Traian Petrașcu

medic

Sibiu, strada Pintenului 23

dă consultații
dela 9-12 și 3-4

(118) 1-2

Licitatie publică liberă,

Duminecă, 19 August n. 1923, la 3 ore p. m., se va vinde din mână liberă casa (potrivită pentru cărciumă, băcănie, măcelărie, magazin de lemne etc.), aflătoare în Poarta Turnului, strada Orfanilor Nr. 9, așezată în colțul a două străzi: strada Orfanilor și str. Lemnelor, unde se mai poate edifica încă altceva. Licitatia se va ține la fața locului. După cumpărare casa se poate numai decât ocupa.
(122) 1-2

MASINI

pentru presărat în-
grășăminte artificială

furnisează prompt din depozitele sale

Departamentul masinilor

al reun. agr. s. a.

Sibiu, strada Sării Nr. 22.

SUCURSALE: (121) 1-1

Sighișoara, str. Baier Nr. 47.

Mediaș, Piața Cazarmei Nr. 15.

Târgul-Murăș, Piața Mihail Viteazul.

AGRICULTORI!

Gunoși înaintea sămănatului de toamnă cu

Îngrășăminte artificiale (gunoi măestrit)

căci numai atunci veți avea recolte mari.

Cereți oferte despre îngrășămintele: [120] 1-3

Kali de 40%, Cianamida de var și Suprafosfat dela

Hala de vânzare a Reuniunii agricole s. a.

Sibiu, strada Pintenului Nr. 2.

Telegrame: Verkaufshalle Sibiu.

Depozituri pentru îngrășăminte artificiale sunt:

Sibiu: Strada Pintenului Nr. 2.

Brașov: Strada Mihail Weiss Nr. 17.

Mediaș: Piața Cazarmii Nr. 15.

Sighișoara: Strada Baier Nr. 47.

Târgul-Murăș: Piața Mihail Viteazul.

Faceti-vă membri

Societatea română de înmormântare din Sibiu

(intemeiată în anul 1900) ca să vă asigurați pentru cazul morții un ajutor de înmormântare de 500 până la 4000 Lei în cele mai ușoare condițiuni.

Membru poate fi oricare cetățean al României, bărbat sau femeie, dela vârsta de 25 ani în sus.

Societatea aceasta s'a intemeiat în anul 1900 și a plătit până acum ajutoare de peste 100,000 Lei. Președinte este: Timotei Popovici, profesor; secretar: Ioan Marcu, conducătorul Librăriei arhidiecezane; cassier: Patriciu Marcu, exactor arhidiecezan.

Inscrieri se pot face în fiecare zi la cassierul societății strada Mitropoliei Nr. 45 (edificiul Librăriei arhidiecezane). (84) 5-10

◆ Cetiți și răspândiți „Lumina Satelor“. ◆

Cumpăr

tot felul de lucruri găsite în pământ cu lucrările săpatului și grăpatului etc., ca bani vechi (comori), lucruri de aur, argint, aramă, precum și petri scrise, ciocane de piatră și bronz.

Nu aruncați nimica!

Aduceți tot ce găsiți la adresa:

IOAN CANDREA

furnisorul Curții Regale Române

Sibiu, strada Regina Maria 41.

Cel mai mare depozit de Mașini de bucătărie

(cupatoare pentru culină),

neintrecute în soliditate și construcție perfectă, peste 8000 bucăți vândute, precum și

CASSE DE BANI

(Wertheim) din fier și oțel, sigure contra focului și spargerii, pentru cari dau deplină garanție, se află totdeauna gata cu prețurile cele mai moderate la

(97) 8-29

E. Purece,

fabrică de case de bani și lăcătușerie de construcție, Sibiu, str. Gen. Averescu (fostă Gușteritel) 34.

PENTRU CE MOTOARELE noastre DE BENZINĂ DE 4 HP. tip M. A., fabricațiune a fabricii de motoare din Deutz, (Langen & Wolf) sunt indispensabile pentru orice atelier de mică industrie sau agricultură ?

Ju urma bunelor lor calități, ce le însirăm mai jos, au devenit indispensabile:

Aceste motoare mână:

Mașina de scărmanat lână, rândeaua mecanică, mașina pentru găurit, macarale, mașină pentru tocat carne, dinamuri, mașină pentru ascuțit, toclă, fereștrăul, centrifuga, mașina de îmblățit, mașina pentru tăiat nutreț, pompe, mori ș. a.

Avantajele speciale:

Motoarele sunt simple, ieftine, mici și sigure. Aprinderea sigură, consumă puțin combustibil, se manipulează ușor, mare durabilitate, foarte ușor transportabil în urma greutatea foarte mici, se poate întrebuința și la scopuri, la cari trebuie să fie transportat, ceea ce se poate face și de către oameni pe o capră portabilă. — Montarea și schimbarea pieselor e foarte ușoară. Refrigeratia foarte bună.

Aceste motoare într'adevăr înseamnă o avuție întreagă pentru proprietar.

:: :: N'a mai fost tip de motor atât de bun și ieftin! :: ::

Furnizăm aceste motoare cu prețuri foarte ieftine, deoarece dorim să introducem în tot locul tipul nostru de motor, pentruca mica industrie și gospodărie să poată lucra mai rentabil și să câștige oamenii mai mult.

→ Motoarele noastre sunt neintrecute! ← [111] 4-6

— Cereți oferte și prospecte. Vi-se trimit gratuit! —

DEPARTAMENTUL MAȘINILOR AL REUNIUNII AGRICOLE S. A.

Sibiu, strada Sării Nr. 22.

SUCURSALE: Sighișoara, str. Baier Nr. 47. Mediaș: Piața Cazarmei Nr. 15.